

lakara letri og samskonar leturbreytingu) og Ísafoldar prentsmiðja hafði gjört, en þessu svaraði Einar ekki. Með því nú að rektor við samanburð á skólaskýrslu þeirri, er prentuð hafði verið í Ísafoldar prentsmiðju, við skýrslur þær, er Einar Þórðarson áður hafði prentað fyrir skólann, komst að þeirri niðurstöðu, að skýrslan fengist prentuð með margbreyttara og fallegra letri, með smekklegra frágangi og meiri vandvirkni í Ísafoldar prentsmiðju, en í prentsmiðju Einars Þórðarsonar, verður það ekki álitid, að þeim rjetti hafi verið traðkað, sem Einari Þórðarsyni var heimilaður í kaupsamningnum, þó skólaskýrslan hafi í ár verið prentuð í Ísafoldar prentsmiðju.

Til leiðbeiningar, þegar um slík mál yrði að ræða eptirleiðis, læt jeg hjer með fylgja eptirrit eptir fyrnefndri 4. gr. sammingsins frá 29. desbr. 1876¹.

— *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um færslusveit tómt húsmanns.* — Í brjefi frá 13. þ. m. hafið þjer, herra amtmaður, sagt mjer álit yðar um áfrýjun hreppsnefndarinnar í Kjalarneshreppi á úrskurði yðar frá 10. oktbr. f. á., er ákveður Sigurð Jónsson sveitlægan í Kjalarneshreppi. 158
21. okt.

Vorið 1868 fluttist Sigurður úr fæðingarhreppi sínum Kjalarneshreppi inn í Seltjarnarneshrepp. Hann var þá grasbýlismaður eða bóndi, en vorið eptir 1869 settist hann að í hinum sama hreppi sem tómt húsmáður og á útmánuðum veturinn 1878—79, varð honum veittur styrkur úr fátækra sjóði.

Það er nú sannað, að Sigurður hafi ekki leitað leyfis til tómt húsmennsku í Seltjarnarneshreppi, fyr en vorið 1870, þá er hann beiddist slíks leyfis munnlega af hreppstjóranum í Seltjarnarneshreppi. Þeim ber ekki saman um, hverju hreppstjórinn hafi svarað, en um það er enginn vafi, að hreppstjórinn hefir ekki synjað Sigurði brjeflega um húsmenskuleyfi, og það virðist einnig viðurkennt af Seltjarnarneshreppi, að síðan hafi verið jafnað á hann sveitargjöldum.

Hreppsnefndin í Kjalarneshreppi hefir nú haldið því fram, að sveitarstjórinn í Seltjarnarneshreppi hafi þegjandi samþykkt tómt húsmennsku Sigurðar með því að jafna á hann gjöldum til Seltjarnarneshrepps, og að slíkt samþykki þar að auki liggi í því, að hreppstjórinn aldrei neitaði Sigurði skriflega um tómt húsløyfi, en það virðist ekki nauðsynlegt að rannsaka, hvort þetta álit sje á rjettum rökum byggt, því það er ljóst, að fardagaárið 1869—70, er Sigurður dvaldi í húsmennsku án þess að beidast leyfis til þess, getur samkvæmt 12. gr. tilsk. 26. maí 1863 um lausamenn og húsmenn, ekki tal-

1) Grein þessi segir svo:

„Loksins skuldbind jeg, kaupandi, mig og eptirkomandi eigendur umgetinnar prentsmiðju til þess, að taka að mjer fyrir sanngjarna borgun — en í þessu tilliti skal hlidsjón höfð sumpart af borgun þeirri, sem áður hefir greizt fyrir þess konar verk, sumpart þeirri, sem aðrir prentarar hjer í bönnum bjóðast til að taka slíkt verk að sjer fyrir — prentun þeirra bóka eða rita, sem hið opinbera lætur út gefa og að flýta slíku prentunarverki sem mest má verða, eða láta ekki önnur prentunarstörf sitja í fyrirrúmi. Til þessarar skuldbindingar frá hálfu prentsmiðjunnar svarar sú skuldbinding frá hálfu hins opinbera, að láta þess konar prentstörf framkvæma í umræddri prentsmiðju, ef hún vill þau að sjer taka fyrir sama verð og að öðru leyti með jafngóðum kjörum fyrir hið opinbera, sjer í lagi að því er snertir flýti og vandvirkni, sem bjóðast kynni af einhverri annarri prentsmiðju hjer í bönnum. Það skal berlega tekið fram, að kaupanda er hjer með ekki lofað neinum útilokandi rjetti til að prenta fyrir hið opinbera, heldur að eins rjetti til öðrum fremur að framkvæma slík prentstörf, að því leyti hann vill taka þau að sjer fyrir sömu borgun og leysa þau jafnfljótt af hendi og aðrir geta gjört.

159 25. okt. — Ist með löglegri dvöl hans í Seltjarnarneshreppi, og verður dvöl þessi því, hvernig sem á málið er litið, ekki lengri en $9\frac{1}{2}$ ár, þangað til honum var veittur sveitarstyrkur. Samkvæmt þessu skal úrskurður sá, er þjer herra amtmaður hafið lagt á þetta mál óraskaður standa, og eruð þjer beðnir að tilkynna hlutadeigöndum það.

160 21. okt. — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um jörðina Hraunkot.* — Samkvæmt tillögum yðar, herra amtmaður, í þóknanlegu bjefi frá 6. ágúst þ. á. samþykkist þjer með, að jörðin Hraunkot, sem að undanfögnu hefir verið ljensjörð sýslumannsins í Skaptafellssýslu, en afgjaldið af henni á samkvæmt 1. gr. laga frá 14. desbr. 1877 um laun sýslumanna og bæjarfógeta að renna eptirleiðis í landssjóð — sje lögð undir umboðsstjórn Kirkjubæjar og Þykkvabæjarklausturs.

161 23. okt. — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir suður- og vesturumdæminu um ritföng hreppstjóra.* — Í þóknanlegu brjefi frá 13. þ. m. hafið þjer, herra amtmaður, leitað úrskurðar míns um það, hvaðan hreppstjórar eigi að fá borgun fyrir ritföng, er þeir þurfa að kosta til vegna stöðu sinnar.

Skýrið þjer frá, að áður hafi það verið álit yðar og amtsráðsins í suðurumdæminu, að kostnaður þessi ætti að greiðast úr hlutadeigandi sveitarsjóði, en eptir að nú hefir verið ákveðið með 47. gr. reglugjörðar 29. apríl þ. á., að embættisbækur hreppstjóra skuli kostaðar úr sýslusjóði, er það álit yðar, að hin sama regla ætti að gilda um ritföng hreppstjóra. Fyrir því vil jeg tjá yður, að ekkert er því til fyrirstöðu, að sýslunefndirnar veiti hreppstjórum hæfilegt endurgjald fyrir ritföng, og vona jeg, að sýslunefndirnar gæti allrar sanngirni, þegar spurning verður um slíkar veitingar.

162 27. okt. — *Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður og austurumdæminu um gangnaskyldu hreppstjóra og uppboðslaun fyrir óskilafje,* Út af fyrirspurn sýslumannsins í Skagafjarðarsýslu:

1. hvort hreppstjórar nú sjeu undanþegnir fjallgöngum og öðrum þessháttar almennum kvöðum og
2. hvort hreppstjórum beri enn $\frac{1}{6}$ af andvirði óskilafjár í uppboðslaun og hvort annar sjöttungur þess megi vera ókrafinn,

hafið þjer, herra amtmaður tekið fram, að hreppstjórar hafi, áður en hin nýju sveitarstjórnarlög gjörðu þar á breytingu, haft alla umsjón og ráðstöfun á hendi um fjallgöngur, grenjaleitir, viðhald aukavega, vinnu og aðflutninga við kirkju- og þinghúsabyggingar. Þessi umsjón og eptirlit hafi verið þeim eins þung byrði og vinnan sjálf hafi verið öðrum sveitarmönnum, og hafi því hreppstjórar verið undanþegnir þessari vinnu, en úr því, að þeir nú eru orðnir lausir við umsjónina, verði líka hin áminnsta undanþága að vera fallin niður.

Hvað hina síðari spurningu snertir, álitíð þjer, að þeirri reglu, sem sett er í 71. gr. aukatekjureglugjörðar 10. septbr. 1830 um uppboð á óskilafje, verði eigi breytt nema með lögum, og að $\frac{1}{6}$ af andvirði óskilafjár því eptir sem áður verði að greiðast hreppstjóra sbr. ráðgjafabjef frá 19. oktbr. 1878 (stjórnartíð. B. 167) og 46. gr. b. 9. reglugjörðar 29. apríl þ. á., en að annar sjöttungur andvirðisins, er áður bar sýslumanni, nú eigi að renna í landssjóð, og geti það í því tilliti ekki komið til greina, að sýslumenn sumstadar hafi gefið hlutadeigandi sveitarsjóðum hluta þenna, á meðan þeir áttu hann.

Fyrir þessa sök vil jeg tjá yður til leiðbeiningar og birtingar fyrir hlutadeiganda, að jeg fellst alveg á það, er þjer herra amtmaður þannig hafið tekið fram.